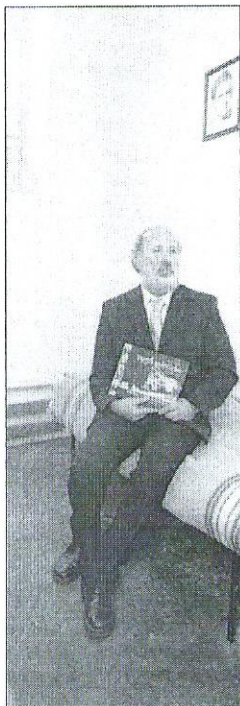

A bitófa árnyékában

Különös – és kevesek által – ismert helyszínt választott a Rubicon Kiadó könyvújdonságának bemutatására. Az 1956 mártirjai – Budapest a forradalom napjaiban című kötetet ugyanis tegnap a Kozma utcai Budapesti Fegyház és Börtön épületében ismerhették meg a jelenlévők. Ahol többek között Rajk László méltatta a szerzők munkáját és emlékezett a forradalomra. A büntetés-végrehajtási intézetben 2001 óta működik és hetente kétszer néhány órára látogatható az 1956-os emlékhely. Itt végezték ki a forradalom legtöbb áldozatát, s a közeli köztemető 301-es parcellájába temették el, jeltelen sírokban. Az úgynevezett kisfogházban (Kozma utca 13.) látogathatóak az első fokon halálra ítélték cellái, falaikon az itt raboskodók képeivel. A legmegdöbbentőbb azonban a rekonstruált három bitófa, s közvetlen szomszédságában a siralomház két cellája.

Nem csak a helyszín, a kötet is egyedi, s az évforduló könyvdömpingjében is figyelemre méltó vállalkozás. Első részében Eörsi László veszi számba az 1956-os forradalom 225 kivégzett mártirját. Pontos adatokkal, rövid életrajzzal és – ahol csak fellelhető volt – fényképpel állít emléket az áldozatoknak. A dokumentáció – Czeizel Balázs tervező munkájának is köszönhetően – emlékalbummá nemesedik. A kivégzettek fényképfelvételei mellett mögött fölsejlenek a nevezetes napok eseményei.

Kérdésünkre Eörsi László történész elmondta, nincs kanonizált száma az ötvenhatos kivégzetteknek. Ő azokat a kivégzett személyeket vette lajstromba, akiknek vádiratában szerepelt valamilyen ötvenhatra utaló momentum. A kötet második része Szentpétery Tibor fotográfus 1956-os képeit tartalmazza, melyek a forradalom napjaiban a pesti utcákon készültek. Így egészében most először kerülnek az olvasók elé e kordokumentumok – mondta lapunknak

Eörsi László, a kötet történész szerzője a Kozmai utcai kisfogházi emlékhelyen, az ötvenhatos halálraítéltek egykori cellájában könyvével Foto: Kertész Gábor

Rác Árpád, a Rubicon Kiadó vezetője. Vannak köztük jól ismert fotók, melyek mára már a forradalom szimbólumává váltak, de számos új, eddig alig ismert helyszíne, eseménye is fellelvenedik a kötet lapjain.